

La Humanitat

Any II. — Núm. 227
Barcelona, dimarts, 2 d'agost de 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

CORDIALITAT

El tancament total de les botigues madrilenyes i els 30.000 assistents al miting de la plaça de Braus de la capital de la República i la difícil i tortuosa gestació de fórmules harmòniques en la discussió del nostre Estatut deixen un ric malparada — i em quedo curt — la tan trompetejada cordialitat republicana que havia fet néixer tantes esperances en el cor de molts de nosaltres.

Els moments que travéssim tenen un interès cabdal per a nosaltres i per a ells. Tots ens juguem, amb les nostres respectives actituds, l'esdevenidor dels nostres respectius pobles i cal que almenys nosaltres afremem més i més les nostres conviccions i enfortim la nostra voluntat, però que actuem en un pla de serenitat i de reflexió perquè si la fermesa de les nostres conviccions i la manifestació de la nostra voluntat decidida són la base de la consecució dels nostres ideals de llibertat la nostra actuació política, la nostra habilitat en escollir moments i posicions són els factors del nostre triomf que serà més prompte i més decisiu quanta més sigui la nostra capacitat i la nostra comprensió en actuar i en forjar les armes per al nostre combat.

Fóra una manca de serenitat el deixar-nos portar per les estúpides escames de l'esperit monàrquic, centralista i dominador que perdura en la majoria dels fills de terres ibèriques que no han pogut rompre encara les cadenes llurs d'esclavatge, físic i espiritual, després de més d'un any de República i que prenguéssim actituds que foren avui per avui prematures mentre el diàleg, aspre si voleu, encara no resta tancat ni interromput.

Es hora, està clar, de mantenir la nostra dignitat ciutadana i de no voler votar i consentir amb la nostra aquiescència en solucions que no solament no són les que el nostre poble votà sinó que són solucions antiautònòmiques i antipedagògiques i, per tant, no són intel·ligents. La nostra actitud ha d'ésser digna i liberal, la nostra conducta jamai ha de poder ésser titllada de particularista. Cal que donem als nostres actes, a les nostres proposicions un fort llevat d'universalitat i cal que en defensar el dret del poble català defensem a l'ensens el dret a la llibertat de tots els pobles i l'esperit de germanor i convivència enfront del raquídic esperit de "conllevancia" que tant d'èxit ha tingut enllà de l'Ebre.

Hem d'amarar-nos de raó i de liberalisme abans de pronunciar la darrera paraula i produir el primer jet de la definitiva desavinença amb el nou estat republicà i atans de rompre cal que sospensem bé totes les conseqüències de la ruptura i tinguem ben apamat el camí de les nostres solucions addients i la nostra voluntat ben decidida a pejar tots els terrenys per aspres i cantelluts que de moment puguin ésser.

Podem no estar conformes i de fet no n'estem, en solucions ja donades dins l'Estatut que ara discuteixen les Corts Constituents espanyoles; podem no votar o votar contra certes solucions que ens presentin, però pot també ésser que malgrat totes aquestes manifestacions imposades pel nostre ideal de llibertat i d'humanitat la fórmula que subsisteixi amb totes les seves incongruències, totes les seves incomprendions i totes les seves faltes autònòmiques pugui ésser en l'aplicació en les nostres mans una mena de catapulta simbòlica que enderroqui totes les resistències i ens faciliti ràpidament la consecució de la nostra llibertat, tan fermament volguda.

El poble que està segur del seu dret, de la seva voluntat i de la seva força de conviccions no té necessitat de precipitar les coses mentre quedi la seva dignitat salvada. Nosaltres rebutgem tota actitud de desesperació, tota doctrina fatalista. Amb plena fe en els nostres ideals i en la nostra voluntat de veure's triomfants afirmem una vegada més el nostre amor a la llibertat d'homens i pobles i repetim ben alt i ben fort que no desmaiarem fins a veure proclamada i respectada la llibertat plena de Catalunya, terra nostra.

J. RIERA I PUNTI.

La senyoreta Keriman Ahalie, "Miss Turquia", que a Spa ha estat elegida "Mis Univers"

L'encariment, cada dia major, de les matèries que s'empren en la confecció d'un diari i les repercussions que la crisi econòmica del món tenen fatalment en el negoci editorial, fan que la vida dels diaris sigui avui difícil i penosa, malgrat els esforços i la bona voluntat de les empreses i de tots els elements que en la confecció dels mateixos interverenen.

Són molts els diaris que, davant la situació actual i a l'objecte de poder oferir als seus lectors un constant millorament en el servei sense quebrantar llur organització econòmica, s'han vist obligats a augmentar a 15 cèntims el preu de l'exemplar.

La HUMANITAT, diari polític, fill de la bona voluntat i de l'entusiasme d'uns abnegats lluitadors, es troba avui, degut a les esmentades circumstàncies, en el dilema d'haver de viure una existència migrada, sense poder desenvolupar-se com desitja, o bé, imitant l'exemple dels aHudits col·legues, augmentar el preu de venda dels seus exemplars. Aquesta darrera solució és la que hem triat, confiant amb que l'opinió ciutadana es farà càrrec dels motius que ens obliguen a tal determinació i que els nostres lectors seguiran donant-nos el seu ajut i la seva cooperació per tal que puguem continuar amb la intensitat volguda la nostra tasca propagadora dels ideals de republicanisme i de catalanitat que constitueixen el motiu de la nostra existència. Si aquesta cooperació ens manqués, seria inútil el nostre sacrifici.

Des del dijous vinent, en compliment d'aquesta decisió, LA HUMANITAT es vendrà a 15 cèntims l'exemplar. Com a compensació a aquest obligat sacrifici oferirem als nostres lectors un seguit millorament en els nostres serveis que posaran, en termini breu, el diari al nivell que tots desitgem.

ELS DRETS BOLIVIANOS SOBRE EL CHACO

Amb l'objecte que l'opinió catalana conegui l'argumentació jurídica en la qual es basa el dret bolivià sobre el Chaco, el cònsol de Bolívia, a Barcelona, senyor Otero, ens ha exposat els seus principals punts de vista, en resposta al comunicat publicat per LA HUMANITAT, procedent de la Legació paraguaia de París.

Diu així el senyor Otero:

I. — La qüestió del Chaco té per a Bolívia una significació més gran de la que ordinàriament se li atribueix, perquè no sols es refereix als seus límits internacionals, sinó que compromet els seus inalienables drets de sobirania, els quals ha de defensar-los amb tota la perseverància que li permet la convicció de la justícia de la seva causa.

II. — Bolívia té arrelats els seus drets sobre el Chaco en virtut dels seus títols jurídics derivats del règim colonial a Amèrica. Bolívia sosté íntegrament el seu dret sobre la zona limitada pels rius Paraguai i Pilcomayo, de conformitat amb els seus títols de domini que dimanen de la constitució i jurisdicció política i administrativa de l'Audiència de Charcas.

III. — El dret públic hispano-americà ha consagrat els drets territorials de les nacions americanes d'acord amb el principi anomenat "uti possidetis" de 1810. Mitjançant aquest els països hispano-americans que obtenien la independència fundaven nous estats dintre del radi territorial format per les jurisdiccions administratives, judicials i polítiques a les quals pertanyien. Bolívia, en organitzar-se com a nació autònoma va rebre com herència legítima d'Espanya el territori de l'Audiència de Charcas, en el qual està comprès el Chaco.

IV. — El mateix principi de "uti possidetis" porta junts amb ell el compromís de les nacions americanes de no atemptar contra la integritat territorial de les altres per cap mitjà, això és, a no cometre usurpacions per mitjà de la força ni per l'aprofitament d'excepcionals circumstàncies de veïnatge sobre els territoris deshabitats fins als quals no podia arribar amb eficàcia el poder dels nous estats americans en moments de la seva organització.

V. — Els títols de Bolívia sobre el Chaco són de dret, cimentats en els títols jurídics colonials, en els principis comuns del dret internacional i en la legitimitat de l'exercici de la seva sobirania sobre totes les zones del seu territori.

VI. — El Chaco forma part íntegrament del territori bolivià, amb iguals títols que totes les altres parcel·les que el componen i no té categoria d'un membre que es pot seccionar impunement, sinó que forma part de l'entramada mateixa de l'organisme bolivià.

VII. — Els drets de ocupació que invoca el Paraguai com a títols de possessió han pogut tenir efecte en les controvèrsies que sostingueren entre Portugal i Espanya en els seus drets territorials d'Amèrica, perquè un altre país jeren derivar-los del fet de la conquesta. Aquesta doctrina és inadmissible en les controvèrsies que entre si mantenen Bolívia i Paraguai, que originàriament foren espanyoles, perquè existeix una clara i àmplia legislació colonial a la qual han de recórrer.

VIII. — Els títols paraguaians són nascuts, segons la diplomàcia paraguaia, dels drets de la conquesta i de la colonització, de les obres públiques realitzades i d'una hipotètica acció civilitzadora al Chaco. Tot el que es digui en aquest sentit no fa sinó agreujar el descredito de la tesi paraguaia. Els països poden invocar títols afirsats en el dret de la força, quan ells són exercitats en zones que són terres de ningú. Hi cap, en ells, l'ocupació, la penetració, la formació de zones d'influència, l'obra civilitzadora. Però en territoris que tenen propietari reconegut com és el Chaco, al qual s'enveja sistemàticament aprofitant-se del veïnatge, totes aquestes manifestacions d'ordre imperialista són inacceptables, sobretot avui que la humanitat cerca per a la convivència internacional normes d'equitat i de justícia, allunyades de la força.

IX. — El fall arbitral del President Hayes no podia ajornar ni resoldre els drets suposats del Paraguai sobre el Chaco, ja que l'objecte del litigi no era amb Bolívia. En el protocol que es firmà entre el Paraguai i l'Argentina per a sotmetre el seu litigi al laude del president dels Estats Units quedà perfectament establert que se salvaven els drets de Bolívia. Això ho sap perfectament la diplomàcia paraguaia i propala el contrari com a veritat per a sorprendre l'opinió.

X. — La llegenda de la fundació d. Fuerte Olimpo és ridícula. Aquest fort fou fundat per Espanya amb iguals títols que fundà totes les ciutats i fortificacions a Amèrica abans de la independència. El Paraguai, en fundar-se com a república, no tenia cap població ni districte jurisdiccional i fort Olimpo era tot just un punt matemàtic en l'enorme soledat d'aquesta zona, punt que mai pot fonamentar dret sobre el Chaco.

XI. — La fundació de fortaleres al Chaco per part de Bolívia ha obeït al dret de legítima defensa dels seus territoris. No podia contemplar impassible que diàriament s'examplés el domini paraguaienc sobre el seu territori, a l'empar de la confiança bolíviana, que creia en la legitimitat dels seus títols, exercitant els seus actes de sobirania sobre el Chaco igual que en una zona en la qual no existís el perill de la cobdícia veïnal.

XII. — Els motius de biologia internacional que invoca el Paraguai no poden ésser realitzats a expenses de Bolívia. Tots els veïns de Bolívia s'han emportat zones del seu territori, i Bolívia amb aquesta amarga experiència no pot permetre que el Paraguai fomenti els seus incolmables apetits expansionistes, fent-la víctima de noves fugulacions.

EL PLET DELS RABASSAIRES

El president de la Federació de Rabassaires visita el governador. — De resultes d'aquesta visita el Sr. Moles conferència amb el ministre d'Agricultura. — Dependrà la solució del conflicte, d'aquestes conferències?

Aquest matí ha estat al Govern Civil per entrevistar-se amb el Governador el President de la Federació de Rabassaires senyor Jaume Riera, el qual ha parlat llarga estona amb el senyor Moles. Després d'aquesta entrevista, creiem saber que el senyor Moles ha parlat per telèfon amb el ministre d'Agricultura. Acabada la conferència el senyor Riera ha tornat a entrevistar-se amb el Governador. Per les repèrques que hem efectuat sabem que en aquestes entrevistes s'ha tractat de coses i de detalls importants-sims-deis quals no fóra gens d'estrany que malgrat tot el que s'ha vingut

Una nota de la Unió de Rabassaires

Anit passada fou facilitada per la Unió de Rabassaires, la nota següent: "Ha passat el que preveia la Unió de Rabassaires. Els nostres bons desigs de pactar en les condicions més o menys favorables, mentre no fossin hu-

millants, donades a conèixer al seu degut temps a totes les autoritats, des del Govern de la República, passant pel senyor President de la Generalitat, governador civil, president de l'Audiència, inclòs, han estat infructuoses.

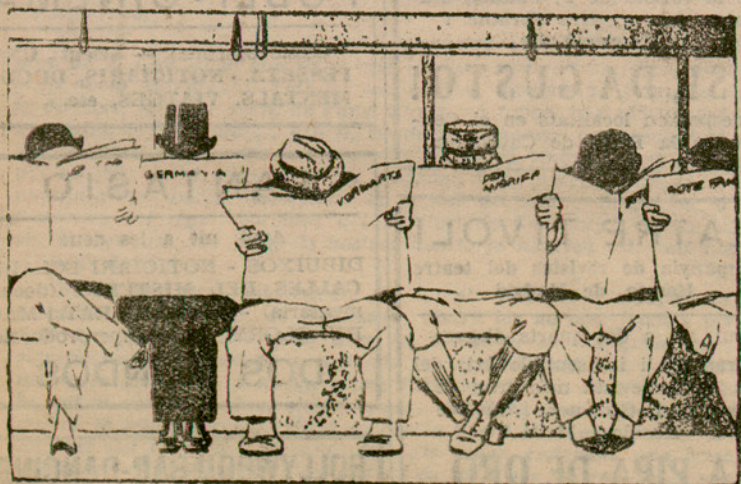
Cap transacció no ha volgut estudiar ni posar a discussió l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. La seva darrera ssemblea, a grans crits, impedí llegir, ta nsols, unes bases de discussió que presentava la Unió de Rabassaires.

I darrerament s'ha produït un altre fet de la mateixa categoria. El Govern donà la iniciativa, que reproduí el ministre d'Agricultura, que per mitjà d'un apropament, les parts litigants, sota la presidència del senyor Serra i Moret — nomenat pel senyor Domingo, en representació del Govern — arribessin a un acord que seria sancionat per aquell, donant-li força legal.

Ara bé; presa en consideració la dita iniciativa diumenge, dilluns, al matí, i la primera reunió, i abans que es

El «Xauen» destrueix una mina flotant

San Sebastián, 2. — Des de feia alguns dies surava per les aigües del Golf de Biscaia una mina que anava apropant-se envers la costa i que havia estat vista per diverses embarcacions en aigües de Portugal. Sortí per a destruir-la el guardacostes Xauen, que la trobà en les esmentades aigües i, amb foc de fusell i canó, aconseguí inutilitzar-la.

Un punt de coincidència entre tots els partits (De "Kladderatsch", de Berlín)